SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan **15 gld.**, za pol leta **8 gld.**, za četrt leta **4 gld.**, za en mesec **1 gld. 40 kr.**
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto **12 gld.**, za pol leta **6 gld.**, za četrt leta **3 gld.**, za en mesec **1 gld.** V Ljubljani na dom pošiljan veljá **1 gld. 20 kr.** več na leto. Posamezne številke veljajo **7 kr.**
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljà tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 219. V Ljubljani, v torek 27. septembra 1887. **Letnik XV.**

Tisza pred svojimi volilci.

Brzojav nam je že naznanil govor, s kterim je ogerski ministerski predsednik pl. Tisza 21. t. m. osrečil svoje volilce v Velikem Varadinu. Svet je radovedno pričakoval pomenljiv govor ogerskega državnika, kajti po govoru mogli bi presojati vladni program za prihodnja leta. Tisza govoril je dolgo, a povedal jako malo.

Glavna točka, o kteri se je vrtil Tiszin govor, bila je finančno stanje ogerske države. Razodel je svojim volilcem in ogerskim narodom namen, da hoče vrediti finance. Vse drugo, kar je govoril, bile so prazne besede, s kterimi je hotel zagovarjati svojo politiko. Govoril je o financah, ker so v zadnjih dveh letih poslanci, časniki in agitatorji pri volitvah ostro bičali pogubljivo finančno politiko. Tisza je odločno ugovarjal očitanju, da je slabo gospodarstvo vlade povzročilo žalostno finančno stanje. Dalje ugovarja tudi trditvi, da so se finančna suha leta pričela od l. 1875. Kakor vidimo, pl. Tisza je v vseh ozirih protestant.

Po tem navodu skuša Tisza dokazati, da je Ogerska od leta 1875. napredovala v kulturnem, upravnem, pravosodnem in prometnem oziru. O napredku ogerske države v zadnjih letih noben človek tudi ne dvomi. Vprašanje pa je, ali je napredek le sedanje vlade zasluga, in ni ta napredek plačan mnogo predrago? Vsak napredek ni na blagor naroda. Ogerski napredek je podoben le umetni cvetici. Sploh pa naj bi bil Tisza razkladal, zakaj od l. 1877. davki in primanjkljej vedno rastejo?

Tisza sam prizná, da so mogoča taka vprašanja. Drugje n. pr. raste primanjkljej vsled vojskâ, Avstrija pa že dvajset let ni imela večje vojske. Na to odgovoril je Tisza, da ima Ogerska druzega sovražnika, ki ne tirja krvi, pač pa delo in denar od državljanov, in ta sovražnik je stoletno zanemarjenje in zaostanek. Tega sovražnika je morala Ogerska premagati, ako ni hotela ostati država le na papirji. V to svrho navaja splošne trditve, ki pa malo dokažejo. Vzgradile so se železnice, ki pa so po njegovi izjavi pasivne. A te železnice bi se ne bile gradile, ko bi se vlada ozirala na finančno stanje.

Gledé nauka opravičuje se Tisza, da so se zgradile mnoge šole; kar se pa tiče pravosodja, mora se še mnogo storiti. V upravi je še veliko napak, vendar se je že mnogo obrnilo na boljše. Ugovarjati pa more marsikdo: Da, obrnilo se je na boljše, ali državljani so osiromašili in prišli na beraško palico. Tisza sam prizná, da je jeden del državljanov osiromašil, in da mora vlada zlajšati zlo. To zlo pa izvira iz narave prelazne dôbe in gospodarskega tekmovanja evropskih držav. Sedanje gospodarstvo evropskih držav je po Tiszinih mislih napačno, toda jedna vlada ga ne more odstraniti.

Tisza dalje prizná, da je vlada grešila, ker se ni upirala vedno rastočim državnim stroškom. Vlada je bila preveč popustljiva, ker vsako leto se je več potrošilo, kakor dovoljujejo državna sredstva. In ravno vsled tega je Tisza prevzel listnico financ.

Da vredi finančno stanje, mora vlada v prvi vrsti štediti. Z druge strani pa mora vlada zvišati državne dohodke. Na povišanje direktnih davkov, v prvi vrsti zemljiškega in hišnega davka, Tisza ne misli. Preostaja toraj le indirektni davek od špirita in pijače ter strožje porabiti tabačni monopol. Tabačni davek nosi na leto 21 milijonov, po vladinih računih pa bi moral znašati 33 milijonov. Kam pride 12 milijonov? „Te milijone delé si med sabo oni producenti, ki so že tako v boljšem položaji; znano je, da je navzlic monopolu ravno setev tabaka najboljša stroka ogerskega gospodarstva. Ali s tem niso zadovoljni; velike množine tabaka prodajajo po skrivnih potih in državi vzemó 12 milijonov na leto. Dvajset let je že postava proti kupovanju ukradenega tabaka, a ni se še vdomačila. Upam, da ne bo tako ostalo; kar more vlada v tem oziru storiti, storila bo z največjo strogostjo. Vprašam pa vsacega, ki tako dela, bi li hotel prevariti svojega soseda? A zakaj vara ogersko državo? Država potrebuje dohodke, in primanjkljej teh 12 milijonov mora pokriti z davki. Ko bi mogla vlada rešiti ten 12 milijonov, zmanjšal bi se deficit za l. 1887. do polovice.“ Tako je Tisza govoril o postopanji producentov, ki so v „povoljnem položaji“.

Konečno je Tisza govoril o finančni upravi. „Mnoge tožbe o upravi so neopravičene, vendar je tudi nekaj resnice.“

Sploh je Tisza razvijal svoj program s stališča liberalizma, ki je s kapitalisti sklenil tesno zvezo. Tù in tam pogrešamo vodila, po kterem hoče ogerska vlada pospeševati zdravi razvoj naroda v gospodarskem in duševnem oziru.

Mnogo je držav, ki na leto več potrošijo, kakor dobé. Na Ogerskem pa je korenina zlá globokejša. Ogerska ima železnice, ceste, šole, palače; toda propala bo, ako ne dobi moža, da ji vredi finance. Od l. 1868. do 1875. je primanjkljej znašal na leto povprek 12·6 milijona, od l. 1875. do 1885. pa 42·5 milijona. Državni davki so l. 1875. znesli 317 milijonov, danes pa 1500 milijonov brez zemljiške odveze. L. 1875. je Ogerska plačala 20 milijonov, sedaj že 106 milijonov obresti od dolgov.

Ako hoče Tisza vrediti finance, zmanjšati mora v prvi vrsti državne stroške. V politiki govornik lahko vzbuja domišljijo poslušalcev, na finančnem polji pa odločuje trezen prevdarek. Najlepši govor je brez vpliva proti primanjkljeju. Številke govoré, kedar se množé dolgovi. Tisza kot finančni minister ne smé posnemati politika Tiszo. Mogoče je, da bo nadaljeval še nekaj let svojo finančno politiko vedno rastočih dolgov, konec pa bode gotova kriza.

LISTEK.

Cunjar Jaka.

(Obrazek s Slovaškega. Češki spisala Gabrijela Preissová.)

(Dalje)

Za dečka se ta dan še brigal ni, in vendar prišel je otrok naenkrat iz veže v sobo imajoč na hrbtu okrog vratu na niti obešeno vrečico.

Prihitela je tudi Katušinka brez okolščin k Jaki in se mu začela zahvaljevati; celó roko mu je hotela poljubiti.

„Ali norit?“ gledal je Jaka debelo in gube na licih stiskale so se mu v tajnem veselji. „Kje pa naj bi jaz vzel novce? In če bi jih tudi imel, kako bi mi to prišlo na misel?“ V resnici se mu je posrečilo, da je Majdušo prepričal. Da jej je dober svèt: „Draga, ako imate tako izvrstnega dobrotnika, ne pravite nikomur o njem, sicer bi vas ljudje ob njega pripravili.“ Ko je odšla, nasmejal se je do sita, potem pa se je vtopil v spomine in postal resen.

Celo življenje stopilo mu je kot podoba pred oči. Spomnil se je ranjke matere, brezčutnih gospodarjev, otroka, ki ga je zadrževal, ko je odhajal v svet — spomnil se je mojstra cunjarja in vseh onih ljudi, ktere je spoznal in poskusil — došel je do sedanjosti, da bi vsaj zdaj mogel biti zadovoljen. Ali človek se veseli, da pride nenadoma še jedna jedina želja misleč, da je zadnja.

„Potrebno hrano imam, cenijo me kot rednega človeka in zadovoljen sem lahko“, pretehtuje Jaka. „A zdaj bi si le še to želel, da bi me kdo imel tako rad, kakor ima na primer to dete rado Majdušo ali kakor je ona imela rada svojega moža. Videč, kakor sem zvedel, da je bil on malovrednež, vendar ne reče žal besede o njem . . .“

Je-li Jaka mislil na kako gospodinjo? Saj se je vendar umel sam preskrbeti na popotovanji, ceno se je najedel v krčmah in doma si je tudi znal razno skromno jed pripraviti. Perilo oskrbljevala mu je domača gospodinja, nikdar še ni mislil na ženitev.

Še vedno premišljuje Jaka. Solnce je zašlo, sobica rudela je v večerni zarji; človek bi rad nosil ta domači kotek v srci. Tiho je, jedva da tika ura na steni, a v istini žalostno in tesno je, kjer človek biva sam! Jaka pristopil je k oknu in je odprl. Videlo se je dvorišče in za njim vrtec. Nič posebnega, a Jaki zdelo se je, da je bil danes na njegov god sosebno lep dan in zato je globoko vzdihnil.

Potem bil je Jaka kakor izpremenjen.

Prihajal je preje domu in, predno se je Majduša vrnila od dela, bil je že umit, počesan, lepo opravljen in odšel je k oskrbnici po dečka. In vedno je imel kaj za njega pripravljenega. Ponudil se je Majduši, da se bo zabaval z dečkom, le da je v miru pripravila večerjo. Običajno večerjala je vdova na pragu imajoč v naročji skledo ali lonec, in sinek sedel je poleg nje.

Jaka čakal je tega trenotka, prinesel si je tudi svojo večerjo in se vsedel istotako na svoj prag. Kadar je imel kaj boljšega kakor vdova, dal jej je in Jakcu pokusiti ter si vzel za to žlico njene jedi. Tako imeli so se dobro, in Jaka je vedel vedno kaj razkladati; radi njegove ljubeznjive zgovornosti pozabil je človek popolnoma, da je neznaten cunjar.

Ob nedeljah imel je Jaka Majdušino dete celi dan pri sebi in bila sta si dobra tovariša.

Neko soboto ni se srečal Jaka s sosedinjo. Pri večerji ozrla se je nekolikrat na njegove dveri, tudi Jakec je kolovratil ondi, a Pekarja najbrže ni bilo domá.

Zato videla ga je drugi dan, v nedeljo, iti v cerkev v novi suknji in v klobuku z barvanima trakovoma; sicer nosil je le črno vrvico okrog klobuka; kdo vé, čemu se je danes odičil, kakor gizdalin.

Ko se je od jutranje maše povrnil, vzel je k sebi Jakca, in otrok ostal je pri njem, dokler ni opoludne prišla Majduša ponj.

Bila je videti zdrava, sveža, vesela; tako kakor neomoženo dekle. Jaka doslej še ni slekel nove suknje in tudi ničesar kuhal ni; najbrže je name-

Čehi in Nemci.

(Dalje.)

Na Češkem prebiva že nad devet sto let češki in nemški narod. Med Čehoslovani naselili so se Nemci teku stoletij. Ne bomo zasledovali posameznih momentov nemškega naseljevanja na češko zemljo. Zgodovinska resnica je, da so domači knezi in kralji Nemce vabili v dežel in jim podeljevali obširne privilegije in prostosti. Posebni pospeševatelji nemškega naseljevanja bili so kralji Přemysl, Otokar I., Vencelj I., Otokar II. in moravski knez Vladislav Henrik. Poleg knezov so naseljevali Nemce na svojih zemljiščih tudi posamezni redovi. Iz Avstrije in Bavarske so Nemci v trumah naseljevali se v češkem kraljestvu.

V političnem in kulturnem oziru so bile nemške naselbine velikega pomena. Dr. Fr. Palacky piše: „Češki kralji so klicali Nemce v dežel zaradi njihove marljivosti. Mnogo so koristili v deželi gledé rudokopstva in poljedelstva, ker so trebili velikanske šume ob meji. Povzdignili so rudokope v Kutni Gori in Nemškem Brodu. Ustanovili so v prvi vrsti srednji stan na Češkem in oživili obrt v deželi. Povod so dali osvobojenji kmetov za časa Otokarja II.“

Na posestvih samostanov, škofov in plemenitašev ustanovljale so se nemške naselbine. Nemški meščanje in kmetje pa so vedno zahtevali velike privilegije. Nemci so imeli svoje pravice in občinsko samoupravo. Bili so prosti ljudje in plačevali zemljiškim gospodarjem le primeren davek. Vsled tega so se nemške naselbine hitro razširjale. Označilno je pri tem posebno to, da so ravno domači vladarji pospeševali nemško naseljevanje: Přemislidi na Češkem, in Arpadi na Ogerskem.

Nemštvo je imelo na Češkem zlato dôbo od 13. do 15. stoletja. Tudi Laksenburžani so pospeševali nemško naseljevanje. Vendar ne smemo misliti, da je nemško naseljevanje uničilo razvoj domačih slovanskih prebivalcev. „Češka ni bila nemška, kakor ne Prusija francoska za časa Friderika Vel., ki je bil naklonjen francoščini“, piše češki pisatelj dr. Vencig.

Kakor je Friderik s pospeševanjem francoščine vzbudil častiželjnost in narodni čut nemških pisateljev in učenjakov, tako so tudi češki vladarji, podpirajoč Nemce, posredno vplivali na Čehe, da so gojili svoj jezik in slovstvo. Češko slovstvo se je ravno tedaj lepo razvijalo.

Kralj Karol IV. je (1348) ustanovil vseučilišče v Pragi. Profesorji in dijaki na Praškem vseučilišči imeli so iste pravice in prostosti, kakor na vseučiliščih v Parizu in Bolonji. Dijaki so bili razvrščeni po narodnostih: v češko (Čehi, Moravci, Jugoslovani in Ogri), v poljsko (Poljaki, Šlezijani in Rusi), v bavarsko in saksonsko. Ta razdelitev je bila pomenljiva pri volitvah in ustanovah.

Koncem 14. stoletja pričeli so se širiti krivi nauki Iv. Wieliffa med češkimi učenjaki. Na čelu pristašev nove vere je bil Jeronim iz Prage in pozneje Hus. Ne bomo tukaj opisovali vpliv krive vere na Češkem, pač pa smemo trditi, da ravno husitsko gibanje priča o kulturnem razvoji češkega naroda. To gibanje bi ne imelo takih posledic, ko bi ne prodrlo na dan narodnostno vprašanje.

Tù zasledimo prvo reakcijo, prvi upor češkega prebivalstva proti ježastim Nemcem na Češkem. Prepir se je pričel, kakor znano, na Praškem vseučilišči. Že koncem 14. stoletja imeli so Nemci večino, namreč tri glasove proti enemu. „Poljska narodnost“ je zginila na Praškem vseučilišči, odkar (1364) se je ustanovilo vseučilišče v Krakovem. Poljsko narodnost so v Pragi zastopali le še ponemčeni Šlezijani, ki so glasovali z Nemci. Ti so se okoristili s svojo večino na škodo Čehov. Zato so se Čehi pritoževali pri Karolu V. in njegovem nasledniku. Ko pa je Hus javno nastopil, poprijeli so se Čehi novih verskih naukov, in pomnožilo se je narodnostno nasprotje.

Popolnem pa so se sprli Čehi in Nemci leta 1409. Kralj Vencelj je zahteval, naj nemški profesorji odpovedó pokorščino papežu Gregorju XII., kar niso hoteli storiti; češki člani vseučilišča so bili v tem vprašanji nevtralni. Vsled tega je kralj spremenil vseučiliška pravila. Čehi so dobili pri skušnjah, volitvah in v drugih vseučiliških zadevah tri glasove, druge narodnosti pa le en glas. Nemci niso bili zadovoljni s kraljevo naredbo in so zahtevali, naj se vseučilišče delí v dva dela, in vsak naj ima svojega rektorja, svoje shode, volitve in skušnje. Toraj že pred več ko 400 leti nasvetovali so Nemci, naj se deli Praško vseučilišče, kar se je zgodilo v sedanji dôbi.

Kralj in češka stranka niso hoteli dovoliti delitve. Nato so nemški profesorji in dijaki zapustili Praško vseučilišče. Narodnostni boj pričel se je tudi po mestih, kjer so bili Nemci v večini.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. septembra.

Notranje dežele.

Kakor hitro se bo sešel *državni zbor*, predložila mu bo vlada načrt postave zoper ponarejanje živeža in pijač.

Staročeška stranka prosila je županovega namestnika dr. Šolca, da bi se dal voliti *Praškim županom*. Ker pa je ta na vsak način odklonil to ponudbo, postavili si bodo kandidata dr. Evgena Eiselta, ki je propal pri zadnji volitvi v Starem mestu. Mladočehi bodo pa glasovali za dr. Podlipny-ja.

Kakor poroča „Gaz. Lvovska“, obravnavala bo spremembo *davka na žganje* skupna konferenca, ki se bo vršila koncem septembra v Budimpešti. Predloge za oba zbora bodo pa bajé končane še le po novem letu.

V mestnega odbora *Černoviškega* seji naznanil je župan, da je vlada dovolila za regulovanje reke Pruta znesek 58.000 gld. Z delom se bo takoj pričelo.

Kar niso zmogli najlepši govori Riegerjevi, to učinil je pl. Gautsch: *Združil* je vse *nasprotne češke stranke*. Mladočehi zmagali so pri volitvi v Piseku s svojim kandidatom, grofom Lažansky-jem, nasproti Staročehom. To na prvi pogled ni ravno zjedinjenje strank. Dunajski listi se veselé tega navideznega razpora v češkem taboru. Da pa ne bo predolgo trajalo to veselje v Izraelu, odgovarjajo jim „Nar. Listy“: Tukaj se ne more govoriti o zmagi in porazu ene ali druge stranke. Češki narod bojuje se edino le proti sedanji sistemi. Zato pa voli jeklene može, kterih ne bodo premotile lepe besede. Ako niso naša opominovanja imela vspeha, doseči hočemo to s svojimi dejanji. Članek mladočeškega glasila končuje se z Rieger-jevim geslom: „Nedejme se!“

Vnanje države.

Črnogorski knez Nikita povabil je angleškega poveljnika vojvodo Edinburškega s soprogo v Cetinje. Vojvoda vsprejel je to vabilo ter bo odpotoval dné 5. oktobra v črnogorsko prestolnico iz Kotorske Boke, kamor bo isti dan priplulo angleško brodovje.

Kandidate v *srbsko* skupščino postavili so po celi deželi mirno in brez zaprek. Malo je krajev, kjer kandidujeta ob enem radikalec in liberalec. — Znani učenjaški spoznavatelj Balkana, T. Kanitz, bival je nekaj dni v Belemgradu, kjer ga je vsprejel ministerski predsednik R stić. Včeraj je odpotoval v notranjo Srbijo, od koder se bo obrnil proti Bolgariji.

Srbsko-bolgarsko nagodbo o prometu železničnih zvez podpisali ste obestranski vladi včeraj po svojih pooblaščencih. — Bolgarska vlada pričakuje srbskih zastopnikov, da bodo v zvezi z bolgarskimi odposlanci, ki so bili že pred dvema mesecema imenovani v ta namen, dognali srbsko-bolgarsko mejno črto pri Bregovi.

Bolgarski knez obiskal je dné 24. t. m. Stambulova, s kterim se je dlje časa posvetoval v prisotnosti Mukturova. — Mnogo se govorí v Sofiji, da so se Nemčija, Rusija, Francija in Turčija zedinile gledé postopanja proti Koburžanu. Po tem dogovoru odšel bo za tri mesece v Sofijo regent, ki naj bi privel Berolinski dogovor zopet do veljave. — Predvčerajšnjim sklical je Stambulov shod, kterega se je vdeležilo blizo 300 ljudi. V svojem govoru je naglašal, da se bo prihodje sobranje sešlo v zeló kritičnih razmerah, vendar pa je izrazil upanje, da bo Sofija izvolila take može, ki bodo branili edino rodoljubno politiko sedanje vlade; kajti ta politika bojuje se že dve leti zoper bolgarske sovražnike. — Po vsem soditi, se Cankova in Karavelova stranka ne bo vdeležila prihodnjih volitev; pač pa pristaši Radoslavova, vendar brez posebnega agitovanja.

Ruska vlada je ukazala, da se ima začetkom prihodnjega leta zvršiti splošno ljudsko številjenje. — „Nord“ piše o sestanku Bismarcka s Kalnokyjem: Posledica teh posvetovanj mora biti skupno postopanje Rusije, Nemčije in Avstrije v bolgarskem vprašanji, da se zadobi veljava zopet Berolinskemu dogovoru, kteri je rušil Koburžan s svojim vladnim nastopom v Sofiji. Ako ta dva politika nista tega sklenila, potem naj si pa Evropa ne obeta evropskega mirú. — Iz Kovna se poroča „Svjetu“, da so vjeli vojaki nemške ogledune, ki so risali nove tamošnje utrdbe. — Rusija se neki zopet peča z načrtom, da bi spravila danskega princa Valdemarja na bolgarski prestol. — „Nord“ obravnava postopanje Nemčije povodom razžaljenja Ruščuškega pooblaščenca ter pravi, da si bo tudi Rusija enako iskala sama zadoščenja v Bolgariji, vendar pa to le v najskrajnejšem slučaji.

---

raval iti v gostilnico. Majduša obstala je med vratmi kličoč sinka k obedu. Deček odhajal je nerad in vlekel Pekarja za roko s seboj. Tako prišli so vsi trije v vežo.

„No, kako je, Majduša, dolgo vas že nisem videl“, reče Jaka. A takoj v začetku pogovora prišel je v zadrego, kajti spomnil se je, da od predsinočnem ni tako dolgo.

„Oh, dobro mi je“, odgovorila je Katušinka veselo. „Spet vas je Jakec zadrževal“, dostavila je — „in ta naj bi vas nadlegoval . . .“

„Nikdar me ni še razjezil“, reče prijazno in odločno Jaka. „Dobro se razumeva, on me ima tako rad, kakor jaz njega.“

„Seveda“, pritrdila je Majduša. „Komaj zjutraj oči odpré, že bi lezel k vam. Kedar ga peljem od doma, ozira se vedno po vaših dverih in povprašuje: ‚Ali strička Jake ni domá?‘ Jaz mu vedno pravim: reci oče — a on se je že tako sam od sebe navadil ‚striček Jaka‘.“

„Seveda, rad me ima“, razkladal je znova Jaka in ves zarudel od radosti. Kako prijetno in ljubeznjivo izgovarjala je vedno njegovo ime! Tako ga nihče drugi ni mogel izreči.

Majduša najhitreje ni imela več časa; prijemši dečka za roko, segala je z nasmehom po kljuki svojih dverij, a Jaka se ni ganil. Povedal še ni vsega, kar jej je hotel baš zdaj reči . . . (Dalje prih.)

Odlični Kranjci.

(Dalje.)

Werentler Janez, Ljubljančan, do 1743 kurat pri sv. Ksaverji na Stražah. [1])

Winter Anton, Ljubljančan, je 1725 pomagal v dušnem pastirstvu pri sv. Ksaverji, potem je odšel h križnikom v Ljubljano, 1737—1740 je bil kapelan Sorški, poznej pa spovednik pri klarisinjah v Ljubljani. [2])

Zajc Mihael „aet. 30. ann. Labacensis, approbatus pro cooperatore Poniculos (Ponikva) 24. Aprilis 1763.“ [3])

Zherer Jurij, Ljubljančan, l. 1718 duhovni pomočnik pri sv. Ksaverji na Stražah, župnikoval je poznej v Somboteljski škofiji, kjer je mnogo krivovernikov spreobrnil in tudi ondi umrl. [4])

Zhiocha Ivan, roj, v Ljubljani, je l. 1717 pomagal pri sv. Ksaverji, potem pa odšel je kapelanovat v Šent-Rupert na Dolenjskem ter je na Veseli gori vpeljal bratovščino sv. Frančiška Ksaverja. [5])

Žlebnik Andrej Jurij, Ljubljančan, 1665 vikarij v Pilštanji. Vizitacijski zapisnik od 19. avg. 1655 ima o njem: „Vicarius Andreas Georgius Shlibnik patria Labacensis, aetatis annorum 59, sacerdotii circiter 22. Servivit expositus pro pestiferis in pago Drnulach parochiae s. Viti supra Labacum anno 1646, et meruit ibidem ob excellentem charitatem, qua pestiferis inservivit, ibidem in Vicarium promoveri, cui vicariatui servivit annis 4. Deinde mansit Labaci absque ulla conditione usque ad annum praesentem, quo dimisso Michaele Stergar de Paillenstein successit eidem.“ [1])

16. Lož (Laas).

Haisiber Mihael „ex laas, Aquil. dioec.“ je prejel na kvaterno soboto: „Venite adoremus“ leta 1516 manjše rede od Lavantinskega škofa Lenarta. [2])

Krajner Andrej „de laas“, posvečen od istega škofa Lenarta na kvaterno soboto: „Intret“ l. 1516 v subdijakona, v soboto: „Sicientes“ i. l. v dijakona, na veliko soboto i. l. pa v mašnika. [3])

17. Sv. Martin pri Kranji.

Sicherle Janez, od leta 1716 duhovni pomočnik na Stražah, 1721—1724 v alumnatu Gornjegraškem, potem odšel je bolan na Kranjsko in je umrl v Škofji Loki. [4])

Sichl (Žehl) Janez Krst., priljubljen pridigar in spovednik pri sv. Ksaverji od leta 1717 do

[1]) J. Orožen, II., b., 106.
[2]) J. Orožen, II., b., 105 in A. Koblar, I., 87.
[3]) Cathalogus D. D. Parochorum et Cooperatorum (rokopis).
[4]) in [5]) J. Orožen, II., b., 102.

[1]) J. Orožen, VI., 85.
[2]) in [3]) Zapisnik ordinacij Lav. škofije.
[4]) J. Orožen, II., b., 102.

„Kölner Ztg.“ piše o razmerah med ***Nemčijo*** in ***Rusijo:*** „Previsoko bi cenili rusko dobrohotnost za Nemčijo, ako bi mislili, da nas je tukaj iznenadil po vodi splavani sestanek obeh vladarjev. Nismo se ga veselili, ko se je začelo o njem pisati, pa tudi nismo pretakali solzâ, ko ga ni bilo. Nemčija branila bo svoje današnje ozemlje kolikor mogoče mirnim potom, če pa to ne bo mogoče, pa z orožjem v roci. Zaradi tega je jej pogodba sveta v bolgarski politiki, to pa le iz koristi za Nemčijo, ne da bi pričakovala kako hvalo od Rusije. Rusko-nemško razmerje se nikdar ne bo prijateljsko ogrelo, pa tudi med celim nemškim narodom razširjeno sovraštvo do Rusije ni zmotilo Bismarcka v hladnokrvni politiki, ki se naslanja na nagodbe“. — Da nemška politika zasleduje le svoje koristi, o tem pač nikdo ne dvoji. „Köln. Ztg.“ bi si bila lahko prihranila to trditov isto tako, kakor jej nikdo, ki trezno misli, ne bo verjel, da so Bismarku v vsakem slučaji pogodbe svete.

Francoski ministri so zopet vsi na svojih mestih. Dné 22. t. m. vdeležili so se sovèta vsi polnoštevilno. Na dnevnem redu je zopet Tonkinsko vprašanje. Flourens, ki ima to zadevo v rokah, posvetoval se je z Etienne-om, državnim podtajnikom za naselbine, o zopetnem združenji Anama s prejšnjima provincijama Tonkinom in Kohinkino. Za to zjedinjenje poteza se posebno tudi naselbinski odbor v Sajgunu. Na drugi strani je pa načrt, da bi se opustila polovica vsega naselbinskega ozemlja, ki je do sedaj stalo Francijo letnih 40 milijonov. Francija plačevala je 30 milijonov, naselbina pa 10 milijonov na papirji, kajti v istini iztirjala se je vsako leto komaj petina tega zneska. Indokitajec živi od danes do jutri, kdor je pa premožen, pa ne plača drugače davka, če se ne vihtí nad njim bambusova palica. Ministerstvo hoče v tej zadevi na vsak način štediti. Rouvier je sklenil, da bo država odslej plačevala namesto 30 le 10 milijonov, ter bo število uradnikov, sodnikov in zdravnikov zdatno skrčil, ker to osobje edino le dobiva plačo, ne dela pa ničesa. Vojni minister pa bo odpoklical Svave in lovce, ter jih nadomestil samo na najvažnejših krajih z mornarskimi pešci, za drugod bo pa ustanovil tamošnje domače polke. — Vojno ministerstvo preklicalo je vest, ktero so razširili listi, da se je naprava pušk po novi sistemi ustavila ali pa odložila. Kakor hitro je prevzel general Ferron ministerstvo, ukazal je takoj, da naj se pričnó izdelovati te puške, in to se godi od takrat nepretrgano. Zmanjšanje kredita, v ktero je privolil vojni minister, ne nanaša se nikakor na izdelovanje orožja ali patronov.

Reuterjevo izvestje pravi, da še ni znano, kaj je ***Turčija*** naznanila o ***bolgarskem*** vprašanji v Petrograd, toliko pa je gotovo, da je poslala Turčija uradno noto in poluradno poročilo ruski vladi. V prvi razpravlja se zgodovinsk pregled tega vprašanja: Turčija poslala je ruske predloge v Berolin, ker se je nadejala, da jih bodo potrdile vse druge države, ako jih bo predlagal in nasvetoval Bismarck. Ker so se pa tri države izjavile proti njim, prosi sedaj Rusijo, naj jih takó spremeni, da jih bodo mogle sprejeti omenjene velesile. V poluuradnih poročilih pa navaja Turčija način, kako bi se moglo to izvesti. Rusija naj pošlje v Sofijo svojega komisarja, kojega bi spremljal turšk pooblaščenec. Ako bi ostale države zahtevale, pridružil naj bi se jima tudi še komisar kake druge velesile. Ta trojica pozvala bi potem sedanjo bolgarsko vlado, da odstopi, razpisala bi nove volitve v sobranje izimši vzhodno Rumelijo, potem pa delala na to, da si izbere sobranje svojim knezom enega izmed treh princev, o kterih bi se zedinile države. Turčija dostavila je temu poročilu še to, da bi se dôba te komisije določila na tri mesece. — Odgovor na to noto pričakuje Turčija danes.

— Veleposlanik Petrogradski, Šakir paša, dobil je nalog, naj se nemudoma povrne iz Jalte v Petrograd.

Iz Madrida se poroča zopet o nemirih na ***Španskem.*** V provinciji Kataloniji vnela se je neki vstaja, ter so dobili vojaki povelje, da takoj odpotujejo v te okraje. Vlada strogo pazi na počenjanje znanih republikancev.

Irski minister Balfourt se je izjavil, da mora ***angleška*** vlada zatreti irsko narodno ligo, tudi ko bi pretila nevarnost, da vsled tega nastane meščanska vojska. Srditost na Irskem je velika zoper Balfourta. Dobil je že več brezimnih pisem, v kterih se mu preti, da ga bodo umorili. — Najemnik Mandeville, ki je bil ob enem zatožen z O'Brienom, obsojen je na dva meseca zapora. Pustili so tudi njega v prostosti proti primerni varščini. O'Brien odpotoval je po razsodbi v Limerik, kjer je prenočil. Drugo jutro pa je na tihem in po stranskih potih prišel zopet v Michelstown, kjer se je vršil v hiši necega najemnika skriven shod. Tù je napadal sodnijo in policijo, trdeč, da ni mogoče zatreti lige drugače, kakor če vlada vrže ves irski narod v ječo. Opominjal pa je k zmernosti, da policija ne bo imela vzroka, moriti nedolžno ljudstvo, vendar pa naj sklicujejo shode vzlic policiji in vojaštvu. — V Fermoy-ji grofije Cork napadla je policija s palicami narod, ko je poslušal govor poslanca Tannerja, ter ranila 14 ljudi. Pa tudi policiji se je slabo godilo, ker je ljudstvo metalo vanjo kamenje. — V Michelstownu je policija zeló pomnožena, a vkljub temu zbralo se je v nedeljo zvečer veliko ljudstva, ki je napalo policijo, da se je morala umakniti, potem pa je razbilo okna v hôtelu, kjer stanuje sodnik. Policija je potem zopet začela posredovati ter več razgrajalcev zgrabila ter odpeljala v zapor.

V Messini razsaja še vedno ljuto kolera. ***Italijanska*** vlada je ukazala, da morajo za ubogi narod na javne stroške kuhati meso. Vsak dan se tako razdeli 7000 porcij juhe in 8000 koscev mesa. Papež podaril je 10.000 frankov, ki so se razdelili med siromašno ljudstvo. — V vladnih krogih so sicer zadovoljni s tem, da bo posredovala angleška kraljica med Abesinijo in Italijo, vendar pa so trdnega prepričanja, da tudi ta okoliščina ne bo preprečila akcije z italijanskim orožjem.

„Reuterjevo izvestje“ objavlja iz ***Afganistana:*** Ahmed Ejub kan ni vjet v perzijski provinciji Kajnu, kakor so se glasile angleške vesti, marveč se nahaja v Kurdžistanu, in sicer v vasi Mogoru sredi Ghurskega gorovja. Iz Bokhare pričakuje denarja, potem pa bo s svojimi pristaši odrinil proti Kabulu, ker se mu ni posrečilo vzbuditi vstajo v Heratu. Abdurhaman odposlal je štiri tisoč mož pod poveljništvom Išaka kana proti severu, da bi vjeli Ejuba.

Izvirni dopisi.

Iz Maribora, 24. septembra. Danes ste se vršili pri nas dve imenitni reči, ena je slovesna zadušnica v spomin 25. obletnice smrti ranjcega škofa A. M. Slomška. Le-ta se je vršila v stolni cerkvi naši, kar se tiče duhovništva, slovesno, ljudstva pa je bilo le bolj majhno število vpričo. Druga pa je potem razstava cerkvene obleke, ktero je priredila družba vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa v obednici tukajšnjega semenišča. Iznad hiše so plapolale tri velike zastave, papeževa, cesarska in pa štajarska, v obednici pa je bila razstavljena razna roba, ki spada med cerkvene potrebščine. Nje je nekaj pripravila ona družba, nekaj pa je je priskrbel odbor Lavantinske škofije za slavljenje zlate maše sv. očeta. Razstava je prav okusno vrejena in bogata, kar se tiče cerkvene robe. Odprl je razstavo v imenu družbinega odbora načelnik družbe prečast. gosp. Lovro Hrg, kanonik stolne cerkve, ter je razložil obilnim poslušalcem, zakaj da je letošnja razstava obilniša, kakor pa druga leta. Potem so povzeli Njih ekscelencija mil. g. knezoškof besedo, ter so izrekli svoje veselje nad bogato razstavo, pa tudi svojo zahvalo obema odboroma, zlasti še gospém, ki so k razstavi največ pripomogle.

Razstava sama je vredna, da si jo človek ogleda in zato ji ne manjka obiskovalcev. Letos je med temi veliko kmetskega ljudstva iz bližnje in dalnje okolice, pa še menda več gospôde iz mesta. V Mariboru in posebno še v Celji so gospé najvišjih stanov tekmovale, da bi prav lepih in veliko reči pripravile za Vatikansko razstavo ter za vezilo svetemu očetu. V njih vrsti beremo baroninjo Gödel-Lannoy, princesinjo Odescalchi, grofinjo Nugent, baroninjo Hennet, baroninjo Korb-Weidenheim, grofinjo Des Enffans d'Avernas, baroninjo Hackelberg, baroninjo de Traux, knjeginjo Salm-Spiegel, grofico Zabeo in še veliko drugih.

V razstavi je 56 mašnih plaščev, in drugih večjih ali manjših reči je 611. Za te je družba izdala v gotovem 1752 gld. 84 kr., odbor pa 1811 gl. 99 kr., toraj vkup 3564 gld. 83 kr. Vrhu tega pa je veliko reči darovanih, ali brez plačila izdelanih, in toraj si lahko mislimo, da je vrednost razstavljenih reči precej visoka.

Milih darov za sv. očeta je nabrala največ baroninja Hein, soproga c. kr. okrajnega glavarja v Mariboru, namreč 437 gold. 40 kr., za njo je knjeginja Salm-Spiegel nabrala 404 gld., v vsem skupaj pa jih je 3197 gold. 39 kr. pa dva zlata in deset frankov. V celem sme po tem takem naša škofija biti zadovoljna s tem, kar se je za to razstavo storilo, več pa bi se še tudi lahko bilo zgodilo, toda liberalizem, ki je pri nas na vrhu, nam ne dopušča tega. Sklepoma še opomnim, da je papeževa zastava nektere naše meščane v velik nemir spravila, kajti imeli so jo s kraja za — slovensko in najraje bi jo bili sneli kar sami s hiše, ko bi se bili upali vanjo. Nisem še slišal, kdo in kaj jim je pomirilo razburjeno kri, pa toliko je resnica, da so jo pustili nazadnje na miru. Iz tega pa sodite, g. vrednik, lahko, da ste papeževa pa slovenska zastava pri nas le redki prikazni.

Iz Gradca, 25. septembra. (Indiška princa), o kterih sem Vam že nekoliko sporočil, vozila sta se tukaj v soboto po mestu v odprtem vozu in sta, seveda, vzbudila povsod občno pozornost. Vse ju je gledalo! Vozila sta se v dveh kočijah. V prvej je sedel starejši princ (knez) s soprogo angleškega polkovnika Goodfellnow-a. Nasproti tema dvema sedela sta brat knezov in pa polkovnik Goodfellnow.

Knez Shri Khenarji III. je star kakih 30 let. Lic je rujavih in krepko izraženih, brada mu je taka, kakor zanikrnega gospodarja rž, brke ima po kitajski navzdol zavihane. Nos je kljukast, ustna pa zabubla. Oboje skupaj mu daje židovski značaj. Kljubu temu imajo pa usta prav lepo podobo; oči so velike in pogled duhovit. Nosil je temnovijoličast kaftan, svetlovijoličaste hlače, bledorudeč turban in od leve rame na desni bok belosvilnat trak. Brat njegov, princ Kolooha, je star kakih 20 let in knezu podoben, kakor jajce jajcu; le da ima še fineje izražene obrazne poteze, ki mu celó med nami Evropejci dajó značaj lepote. Da, prav lep mladenič je ta princ Kolooha. Oblečen je bil, kakor brat njegov, le belosvilenega trakú ni nosil in pa turban je imel rudeč, kakor karmin. Angleški polkovnik Goodfelnow, ki ju spremlja, je že mož pri 50 letih in ves od nog do glave Angež. Od same puščobe se bo mož prej ali kasneje prelomil. V drugem vozu vozilo se je kneževo spremstvo. Iz Gradca odpeljali so se v soboto do Postojine, kjer so si ogledali slovečo jamo.

Domače novice.

(**„Drobtinice“**), XXI. letnik, se dobivajo pri prvosedniku katoliške družbe, mil. proštu gosp. Antonu Jarcu v Ljubljani, mehkovezane po 1 gld. 20 kr.,

---

1722, ko je odšel v Gornjegraški alumnat. Od marca do junija 1724 provizor na Planini, l. 1726—1728 kapelan v Ljubnem, potem pa do 1743 v Starem trgu. L. 1748 bil je beneficijat v Slovenjem gradci. [1])

18. Mekine.

Florijan Jurij, roj. 1705 v Mekinah, služboval je 1736 kot prokurator pri sv. Ksaverji, leta 1738—1741 v Gornjem gradu, potem je bil spovednik pri uršulinaricah v Ljubljani nekaj čez eno leto. 1743 in 1744 kapelanoval je v Starem trgu, febr. 1746 pa je postal vikarij pri sv. Ilji blizo Velenja, kjer je bil pokopan 11. sept. 1759, 54 l. star. [2])

19. Mengeš.

Mačik Andrej, roj. l. 1630, kapelanoval je v Škalah $1^1/_2$ leta in na Rečici $3^1/_2$ leta. L. 1670, 1674 je bil vikarij pri sv. Janži na Peči, 1693 do 1702 pa beneficijat v Slovenjem gradci. [3])

Perše Primož, posv. l. 1651, je bil l. 1652 kapelan v Škalah. [4])

20. Metlika.

Ancl Matija, roj. v Metliki 26. jun. 1776, posv. 30. avg. 1809, bil je od 17. junija 1822 do 17. febr. 1825 provizor pri sv. Martinu na Dreti. [5])

[1]) J. Orožen, VI., 241.
[2]) J. Orožen, II., b., 106 in V., 351.
[3]) J. Orožen, V., 316.
[4]) J. Orožen, V., 90.
[5]) J. Orožen, II., b., 127.

Od novega leta 1810 do nov. 1812 kapelanoval je v Monsbergu. [1])

Gojmerec Jurij „Carniolus, Möttlicensis“ roj. 1722, posv. 1746, je bil duhoven nemškega reda in 1766—1779 nadžupnik pri Veliki nedelji. [2])

Janez, „de Metlicha“, posvečen od Lavantinskega škofa Lenarta na veliko soboto leta 1522 v mašnika. [3])

Jarnevič Janez, roj. v Metliški fari 21. dec. 1767, posv. 23. okt. 1791, umrl kot župnik v Predosljah 6. marca 1834. Bil je izveden v zdravilstvu in pravoznanstvu in dober govornik. [4])

Kramarič Peter, posv. 21. sept. 1816, kapelanoval je v Gornjemgradu 1816 in 1817; v Ljubnem 1818, 1819; na Rečici 1819—1822; v Kostrivnici leta 1822 in 1823; na Vranskem 1823—1826; pri sv. Martinu v Šaleški dolini l. 1826—1828 in pri sv. Petru pod sv. Gorami 1828—1830. Potem je bil provizor ondi do 23. aprila 1831, ko je postal župnik. Umrl je 24. julija 1837. [5])

[1]) Matrike Monsberške.
[2]) Vizitacijski zapisnik Sek. škofije.
[3]) Zapisnik ordinacij Lav. škofije.
[4]) A. Koblar, II., 92.
[5]) J. Orožen, VI., 385.

(Dalje prih.)

kartonirane po 1 gld. 30 kr., po pošti 10 kr. več. Ker obsegajo na 300 straneh obilno zanimivega gradiva, uvidi vsakdo, da jim je cena kolikor mogoče nizko postavljena, zato je upati, da rodoljubi prav urno in obilno sežejo po novih „Drobtinicah“.

(**Čitaluica Ljubljanska**) praznovala bode petindvajsetletnico svojega obstanka v krasno prenovljeni dvorani 23. dan oktobra. V ta namen pričnejo se danes pevske vaje. Velika je sedaj dvorana, a za to slavnost bode gotovo pretesna.

(**Tschinkelnovo posestvo na Grosupljem**) kupila sta gg. Ant. Knez in Jos. Vodnik iz Šiške za 11.500 gold.

(**Prisiljena družba.**) Danes so orožniki odgnali dvanajstero kaznjenk v kaznilnico v Begunje.

(**Karola Steinrosserja**) telesne ostanke bodo z dovoljenjem tukajšnje mestne gospodske izkopali ter položili v lastno rakev pri sv. Krištofu.

(**Imenovanje.**) C. k. finančno ravnateljstvo imenovalo je davkarskega praktikanta Ant. Burgerja davkarskim pristavom.

(**V I. mestno petrazredno deško ljudsko šolo v Ljubljani**) na Cojzovi cesti vstopilo je začetkom šolskega leta 1887/8 670 učencev. Poučevalo bode v tem šolskem letu na tej šoli z veroučiteljem č. g. Iv. Smrekarjem 11 učiteljev in sicer I. a) razred g. Fr. Kokalj. I. b) razred g. A. Razinger. II. a) razred g. A. Žumer. II. b) razred g. Fr. Bahovec. III. a) razred g. Leop. Armič. III. b) razred g. Ivan Krulec. III. c) razred g. Franc Punčuh. IV. razred a) g. Fr. Pavlin. IV. raz. b) g. Fr. Raktelj. V. razred šolski vodja g. L. Belar. Akoravno so v Ljubljani dve nemški ljudski šoli, vendar se vedno več učencev oglaša v slovenske mestne ljudske šole.

(**V Šmariji pod Ljubljano**) blagoslovilo se je zadnjo nedeljo novo poslovje prostovoljne požarne brambe. Slavnosti so se vdeležili zastopniki požarnih bramb iz Ljubljane, Viča, Bizovika in Višnjegore. Po blagoslovu zapeli so pevci iz Višnjegore „Molitev brambovcev“. Slavnostni govor je govoril čast. g. kapelan Trček.

(**Prodaja plemenske govedi.**) Izvirne belanske bike, nakupljene z državno podporo, prodajala bode c. kr. kmetijska družba v soboto 6. oktobra t. l. ob 9. uri dopoludne v Kranji na dvorišči goslilne „pri Žumru“. Goved se bode prodajala potom dražbe pod sledečimi dogoji: 1. Goved se postavi na dražbo za polovico cene in se jo onemu prodá, ki največ za-njo ponudi. 2. Kdor goved kupi, jo mora precej plačati. 3. Kupec se zaveže s zaveznim pismom, da vzame kupljeno goved precej v svoje varstvo, ker c. kr. kmetijska družba potem nobene odgovornosti ne prevzame več.

(**Brzojav ima hitre noge.**) Sodnija Žužemberška naznanila je brzojavnim potom, da je tamošnji klobučar Srečko Kramar, boječ se kazni zaradi težkega telesnega poškodovanja, ubežal, a tičku so hitro peruti pristrigli; prijela ga je tukajšnja policija ter odvedla na Žabjak.

(**Zatožen**) razžaljenja Nj. Veličanstva stal je 24. septembra t. l. Mariborski hišni posestnik in sprevodnik pri južni železnici g. Karl Vogl pred Celjsko okrožno sodnijo. Sodišče ga je obtožbe oprostilo, ker se sodniji priči Karl Šifko in Anton Muhič od sv. Lenarta v Slov. Goricah niste nič kaj verjetni zdeli in se je sodnija prepričala, da ste iz golega sovraštva Vogl-a ovadili.

(**Pri konjski dirki**) v Celji v nedeljo 25. t. m. je bilo jako živahno, če tudi se kmetov ni ravno veliko vdeležilo. Za prvensko dirko določena so bila 4 darila po 10, 4, 2 in 1 zlat. Prvo darilo zaslužila si je petletna kobila g. A. Skaberneta iz Celja; drugo štiriletna kobila g. M. Premšaka; tretje triletna kobila g. Adolfa Lutza, in četrto triletna kobila g. Antona Mastnaka iz Lubečnega. „Domačinom“ določena so bila trojna darila po 12, 6 in 4 zlate. Daljava je znašala 3 kilometre in je prejel prvo darilo Ivan Grenka iz Celja za svojega petletnega konja; drugo Albert Walland iz Konjic za svojo desetletno kobilo in tretje Viljem Presinger iz Konjic za svojo sedemletno kobilo. K „plemenski“ dirki pripustili so se le licencirani žrebci in kobile petega plemenskega okraja, kteri še niso čez osem let stari in se jim domače pleme V. okraja že na oči vidi. Namenjenih jim je bilo petero daril po 12, 6, 4, 2 in 1 zlat. Dvanajst gospodarjev se je poskušalo s svojimi konji. Prvo darilo je dobil Anton Mastnak iz Lubečnega od svoje sedemletne kobile; drugo Martin Premšak od svoje sedemletne kobile; tretje Karol Zima iz Celja od svoje sedemletne kobile; četrto Jakob Boldin za svojega konja, in peto darilo Anton Skabrne za svojo petletno kobilo. Za glavno dirko razpisanih je bilo tudi troje daril po 15, 8 in 4 zlate. Dobili so jih: prvo Anton Weidinger, iz Gradca za svojega desetletnega žrebca. Drugo ravno tega lastnika osemletni žrebec; tretje darilo pa Albert Walland iz Konjic za svojo desetletno kobilo. Pri mednarodni dirki priboril si je prvo darilo Ivan Grenka iz Celja s svojo šestletno kobilo in osemletnim žrebcem, ki ju je imel skupaj vprežena.

(**Oslovsko meso**) prodajati začeli so v Gradci kilogram po 26 kr. Čuda ni, da je tako poceni.

Razne reči.

— Prilična pridiga. Veliki angleški državnik Pitt starejši učil se je v svojih mladih letih v Oksfordu. Ko je postal državni sovetnik, obiskal je zopet to mesto. Vse se mu je dobrikalo, kajti vsakdo je upal, da bo dobil kako lepo službo z velikimi dohodki od svojega znanca. Običajno moral je minister obiskati javno službo božjo. Duhovit duhovnik stopil je tedaj na leco ter pričel svoj govor s svetopisemskimi besedami, Janez, 6. poglavje 9. vrsta: „Deček je tù, ki ima pet ječmenovih kruhov in dve ribi; pa kaj je to med tolikanj?“

— Najdaljši dnovi v Evropi. Najdaljši dan v Evropi ima mesto Reykjavik na Islandu; tukaj kakor sploh po celem otoku traja dnevna svetloba tri in pol meseca. Za tem je na Norveškem ob Varanškem fjordu ležeče mestece Vardöhus, kjer je neprenehoma dan od 21. maja do 22. julija. V švedskem mejnem mestu Tornei šteje najdaljši dan $21^1/_2$ ure, najkrajši pa poltretjo uro. V Petrogradu in Tobolsku v Sibiriji traja dnevna svetloba najdalje 19, najkrajši dan pa 5 ur.

— Neljuba pomota. „Ubog mutec prosi malega milodara!“, tako je bilo pisano z velikimi črkami na tablici, ki je visela krog vratu po glavnih ulicah Novega Jorka korakajočemu beraču. Neka stara gospa obstala je ter vzela iz žepa svojo denarnico, da bi mu kaj darovala. Tù zavpije naenkrat mož z milim glasom: „Imejte usmiljenje z ubogim slepcem!“ — „Kaj, mislila sem, da ste mutec“, rekla je gospa ter spravila zopet svoj denar. — „Grom in strela, zdaj sem pa napačno tablico zgrabil!“ zarohnel je togotno mož, ki je s svojim sleparstvom opeharil sam sebe.

— Čudno povelje bilo je v navadi še začetkom našega stoletja v portugiški armadi. Predno se je dal ukaz, naj vojaki planejo na sovražnika, začulo se je povelje: „Poglejte grdo sovraga!“ Vojaki zgrbančili so tù svoja čela. Zopet je zaukazal častnik: „Zelo grdo!“ ter sam kolikor mogoče jezno in ljuto pogledal proti sovražniku. Vojaki pa so posnemali vzgled svojega predstojnika ter se jeli grozno pačiti.

— Američanska enakopravnost. Ko je postal general Jacson predsednik Zjedinjenih držav, stopil je s pravo samozavestjo, kakoršna je le onstran morja doma, razcapan človek v njegovo sobo, podal mu je roko ter radosten častital narodovemu izvoljencu, dostavljaje, da mora biti Jackson njemu zeló hvaležen, ker je toliko zanj agitoval. Predsednik se mu je prav uljudno zahvalil, tujec pa je nadaljeval: „Vi ste sedaj najvišji vodja naših zadev, potrebovali bote pri tem svojem poslu tudi v bodočnosti podporo svojih prijateljev.“ — „O tem sem popolnoma prepričan.“ — „Dobro, morda Vam lahko v kaki službi koristim. Ali ste si že ministre izvolili?“ — „To se je že zgodilo.“ — „Žal; zadovoljen sem tudi s službo kakega poslanika v Evropi.“ — „Obžalujem, a ni ga sedaj tacega mesta izpraznjenega.“ — „Potrebovali bote vendar prvega svètnika v Vašem kabinetu ali v kakem ministerstvu?“ — „Jaz sam prevzamem kabinet svojega predsednika, ministri pa si volijo sami svoje svètnike.“ — „To mi je jako neljubo; prevzeti bodem moral kako nižjo službo, saj se bom tako pozneje pomaknil do višje stopnje.“ — „Obžalujem, a nižje službe podeljujejo dotični višji uradniki.“ — „Poštar zjedinjenih držav pa bom vendar lahko postal; pomislite, predsednik, kako sem se trudil pri Vaši volitvi.“ — „Popolnoma priznavam Vaše dobro mnenje o meni, toda žalibog, generalni poštar je že imenovan.“ — „Vsaj nisem ravno izbirčen, zadovoljen sem tudi, če postanem prvi tajnik poštarjev.“ — „V tem slučaji obrniti se morate do prvega poštarja samega.“ — Prošnje vrsté se tako z neugodnimi odgovori, slednjič pa sprevidi strganec, da ni upati povoljnega vspeha. Milim pogledom na cunje, ki pokrivajo njegovo telo, pravi: „Gospod general, kako obnošeno suknjo pa imate vendar za-mé?“ Prošnja se mu usliši, prosilec pa zgine skozi duri.

Telegrami.

Budimpešta, 26. septembra. Cesar izročil je ministerskemu predsedniku Tiszi lastnoročno pismo, v kterem mu naroča, naj naznani zadovoljnost in hvalo cesarjevo narodu v onih okrajih, ktere je obiskal povodom vojaških vaj, za mnogoštevilne izjave ljubezni, udanosti in požrtvovalnosti nasproti vojakom. Vaj pri Fothu so se udeležili cesar in nadvojvodi Rajner in Evgen.

Berolin, 26. septembra. Cesar odpotoval je včeraj z velikim spremstvom v Baden-Baden.

Pariz, 27, septembra. Minister izrazil je osebno Flourensu obžalovanje zaradi dogodka ob meji ter obljubil, da bi dala Nemčija takoj zadoščenje, ako se dokaže krivda nemških agentov. Listi pričakujejo zo trdno zadoščenja, sicer pišejo pa jako pomirljivo.

Strasburg, 27. septembra, O mejnem dogodku se je avtentično dognalo: Vojak je mislil, da sta lovca lovska tatova, ki so v onem kraji mnogoštevilni in predrzni.

Madrid, 27. septembra. Domačini spuntali so se na Ponape (Karolinski otoki) zoper Španjce ter umorili guvernerja.

Smirna, 27. septembra. Roparji so v okolici vjeli štiri Angleže, v kojih rešitev se je vse potrebno ukrenilo.

Tujci.

25. se tembra.

Pri *Maliču:* L. Klösel, zasebnica, iz Berolina. — J. pl. Alker, zasebnica, s hčerjo, z Dunaja. — Gutfreund in Fieler, trgovca, z Dunaja. — A. Braun, potovalec, iz Brna. — M. Krosl, potovalec, iz Gradca. — K. Vogel, filozof, iz Celovca. — Puntschuch, učitelj, iz Celovca. — F. Miklitz, oskrbnik, iz Radovljice. — F. Kuffou, poštni oskrbnik, s soprogo, iz Trsta. — Misslap, trgovec, iz Trsta.

Pri *Slonu:* Schwarz, Fröster, trgovec, z Dunaja. — A. Graff, vodja tovarne, s soprogo, iz Galicije. — W. Hantikol, trgovec, s Češkega. — A. Hirschmann, trgovec, z Ogerskega. — K. Previl, zasebnica, iz Štajarskega. — F. Forgarelli, podpolkovnik, iz Gradca. — J. Fischkove, zasebnica, iz Laškega trga. — J. Ferlin, kapelan, iz Starega trga. — Zamparo, Schäfer, Koltsch, zasebniki, iz Trsta. — H. Ferari, soproga majorja, z družino, iz Gorice. — Mušina, zasebnica, iz Gorice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje zrakomera v mm	Stanje toplomera po Celziju	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
26.	7. u. zjut.	736·84	+ 3·0	sl. svzh.	megla	0·00
	2. u. pop.	733·63	+14·8	„	jasno	
	9. u. zveč.	733·05	+ 6·6	„	svit. noč	

Zjutraj slana, megla, potem jasno. Srednja temperatura 8·1°, za 5·8° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

27. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl.	15 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „	40 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta . . .	112 „	55 „
Papirna renta, davka prosta	96 „	45 „
Akcije avstr.-ogerske banke	880 „	— „
Kreditne akcije	282 „	20 „
London	125 „	85 „
Srebro	— „	— „
Francoski napoleond.	9 „	96 „
Cesarski cekini	5 „	95 „
Nemške marke	61 „	$52^1/_2$ „

Ker mi ni bilo mogoče pri svojem odhodu iz Ljubljane od vseh drazih prijateljev, sobratov pevcev in „Sokolov“ osebno posloviti se, kličem jim po tej poti srčni

„Na zdravje!“

Rajko Knific.

Vipava, 27. septembra 1887. (1)

Dva živinska somnja

vsako leto 1. majnika in **18. oktobra** sta z odlokom visoke deželne vlade v Ljubljani z dné 26. prosenca 1887 leta št. 11.565 na

Bohinjski Bistrici

dovoljena.

Slavno občinstvo se na **prvi somenj 18. oktobra t. l.** vabi k obilni vdeležbi.

Županstvo na Bohinjski Bistrici

24. septembra 1887. (1)

Izdajatel in odgovorni vrednik Josip Jerič.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.